

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

«Грунтознавство»

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»

Рік навчання 1, семестр 1,
форма навчання денна (заочна)

Галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність

014 Середня освіта

Предметна спеціальність

014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Освітній рівень

перший (бакалавр)

Кафедри та викладач	Кафедра біології Викладач: Кустовська Алла Валентинівна Лінк на профіль викладача на сайті факультету чи у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=Wz4A6OkAAAAJ&hl=uk E-mail: a.v.kustovska@udu.edu.ua Лінк на курс в Moodle (за наявності) *: https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=7865		
I. Основна мета/цілі навчання	формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти системи знань про ґрунт як продукт взаємодії живої і неживої природи, методи дослідження ґрунтів, особливості ґрунтового покриву України та світу, принципи раціонального землекористування і меліорації		
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Навчальна дисципліна <u>обов'язкова</u> <u>Цикл професійної підготовки (Науково-предметна підготовка)</u> Шифр у навчальному плані: ПП 2.14		
III. Обсяг навчальної дисципліни	Кількість кредитів	3	
	Загальна кількість годин	90	
	Лекційні заняття	16	
	Лабораторні заняття	18	

	Самостійна робота	56
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	Змістовий тематичний модуль 1 Основи ґрунтознавства. Тема 1. Вступ. Ґрунтознавство як наука. Тема 2. Фактори ґрунтоутворення. Тема 3. Морфологія і класифікація ґрунтів. Тема 4. Органічна речовина ґрунту. Тема 5. Вбирна здатність ґрунту, кислотність і лужність ґрунтів. Тема 6. Ґрунтова волога і ґрунтове повітря. Тема 7. Хімічний склад ґрунту. Змістовий тематичний модуль 2 Ґрунти України. Тема 8. Генетична та агровиробнича характеристика ґрунтів України. Тема 9. Значення ґрунту в житті людського суспільства. Тема 10. Охорона ґрунтів. Принципи раціонального землекористування і завдання охорони ґрунтів.	
V. Результати навчання	ПРН7 – Знає і використовує біологічну термінологію і номенклатуру, розуміє основні концепції, теорії, закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей. ПРН8 – Знає і пояснює будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів, сучасну систему живих організмів, роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення. ПРН9 – Володіє методами розв’язування біологічних задач та розкриває сутність біологічних явищ. ПРН10 – Проводить і організовує експериментальні польові та лабораторні дослідження та інтерпретує їх результати, демонструє вміння виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарні зразки та іншу наочність. ПРН11 – Знає і описує будову й функції організму людини, основи здорового способу життя, розвитку і збереження фізичного, психічного, соціального та ментального здоров’я та мотивує учнів до збереження здоров’я. ПРН12 – Демонструє володіння основами наукових досліджень та організацією навчально-дослідницької, позакласної та позашкільної діяльності учнів; добирає міжпредметні зв’язки курсу біології в загальноосвітніх та інших навчальних закладах системи загальної середньої освіти з метою формування в учнів природничо-наукової та здоров’язбережувальної компетентності.	
VI. Порядок і критерії оцінювання	Поточний контроль – опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проекти), оформлення документів, тестові модульні контрольні роботи (60-100 балів). Підсумковий контроль – залік у 1 семестрі. Критерії оцінювання <u>Під час усних відповідей:</u> повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.	

Під час виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, ґрунтовно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

- 1) опитування (усне, письмове) – 5 балів;
- 2) реферативні повідомлення, доповіді – 10 балів;
- 3) творчі роботи – 20 балів;
- 4) оформлення документів – 5 балів;
- 5) модульна контрольна робота – 10 балів.

VI. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які висуваються до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (хвороба, міжнародна та національна мобільність) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком, погодженим із викладачем.

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні. Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може буде знижена.

VII. Основні інформаційні ресурси

1. Чорний І. Б. Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства: Навч. посібник. К.:Видавництво Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, 2009. 246 с.
2. Ґрунтознавство: Курс лекцій. – Ужгород: Гражда, 2011. – 368 с.
3. Аверченко В. І. Самойленко Н. М. Ґрунтознавство: навч. пос. Харків : Мачулін, 2018. 118 с.

<https://core.ac.uk/download/pdf/275821411.pdf>

4. Аріон О. В., Купач Т. Г., Дем'яненко С. О. Основи ґрунтознавства : навч.- метод. посіб. Київ :ВПЦ "Київський університет", 2021. 327 с. https://geo.knu.ua/old/images/doc_file/navch_lit/Arion_Gruntv.pdf
5. Назаренко І.І., Польчина С.М. Нікорич В.А. Ґрунтознавство: Підручник. Чернівці: Книги – XXI, 2004. 400 с.
6. Ґрунтознавство з основами геології. Частина II. Генезис, класифікація та властивості ґрунтів. Навчальний посібник / Я.Г. Цицюра, М.І. Поліщук, Л.Ф. Броннікова. ТОВ «Друк плюс». 2020. 676 с.
7. Панас Р.М. Ґрунтознавство. Навчальний посібник. Львів: «Новий світ- 2000», 2006.372 с.
8. Шикула М.К., Гнатенко О.Ф. та ін. Охорона ґрунтів. Підручник. К.: Т-во «Знання». КОО, 2004. 398 с.
- 9.Ґрунтознавство. Підручник. За редакцією Д. Г. Тихоненка. К.: Вища освіта, 2005. 703 с.
- 10.Купчик В.І., Іваніна В.В., Нестеров Г.І., Тонха О.Л., Метьюз Генрі Ґрунти України. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2007. 414 с.
11. Національний атлас України: прототип електронної версії // [Електронний ресурс]. – URL: <http://wdc.org.ua/atlas/default.html>
12. Інформаційний портал «Карти України». Ландшафти // [Електронний ресурс]. – URL : <http://geomap.land.kiev.ua/landscapes.html>.
13. Гнатенко О.Ф., Копштик М.В., Петренко Л.Р., Вітвицький С.В. Ґрунтознавство з основами геології. Навчальний посібник. К.: Оранта. 2005. –648 с.
- 14.Чорний І.Б. Лабораторний практикум з ґрунтознавства. Методичні розробки кафедри ботаніки НПУ імені М.П. Драгоманова, 2006.
- 15.Електронний курс Ґрунтознавство на платформі Moodle (автор А.В. Кустовська)– Режим доступу: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=7865>
16. Лико Д.В. Охорона і раціональне використання земельних ресурсів: навчальний посібник. / Д.В. Лико, С.М. Лико, В.І. Долженчук, О.І. Портухай. – Херсон: Олді-плюс, 2016. <https://oldiplus.ua/downloads/262.pdf>
17. Позняк С.П. Актуальні проблеми ґрунтознавства і географії ґрунтів: навчальний посібник. – Львів, ЛНУ імені Івана Франка,2017. http://nbuv.gov.ua/j-pdf/grunt_2011_12_3-4_21.pdf

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри біології, протокол №1 від 02.09.2024 р.
